

Muzeum odpowiedzialne

Raport działań ESG w MNK | 2025 - Plany | 2026

Muzeum
Narodowe
w Krakowie

Muzeum Ludzie Przyszłość

| podział działań realizujących misję

Filary misji

- DOSTĘPNOŚĆ
- WSPÓŁPRACA
- ZRÓWNOWAŻONE ZARZĄDZANIE

Kierunki działań

- Działania wewnętrzne
→ skierowane do osób pracujących w MNK, realizowane we współpracy z Ambasadą Muzeum Odpowiedzialnego
- Działania zewnętrzne
→ tworzone dla publiczności odwiedzającej MNK

Misja w standardzie

Szereg działań Muzeum Narodowego w Krakowie, realizujących zasady społecznej odpowiedzialności, stanowi trzon codziennej działalności instytucji.

Kryteria dostępności, współpracy i zrównoważonego zarządzania są integralnym elementem planowania rozwoju, składową podejmowanych projektów i polem działania poszczególnych zespołów w MNK, takich jak np. Sekcja Dostępności.

Od 2025 roku w strategii Działu Edukacji MNK zawiera się tematyka społeczno-ekologiczna z elementami zrównoważonego rozwoju.

-
- stosowanie kryteriów ESG w procedurach zamówień publicznych,
 - dbałość o kryteria horyzontalne w projektach unijnych,
 - strategia działań edukacyjnych MNK, nadzór nad przestrzeganiem przepisów chroniących dzieci na zajęciach w muzeum,
 - koordynacja dostępności: poza projektami i inwestycjami - trwały i systematyczny rozwój, planowe wdrożenia, regularna oferta dla osób z niepełnosprawnościami,
 - elementy zrównoważonego zarządzania w procedurach produkcji wystaw (gospodarowanie sprzętem wystawienniczym).

Kierunki działań

| dostępność | współpraca | zrównoważone zarządzanie

Działania wewnętrzne

Realizowane przez Ambasadę Muzeum Odpowiedzialnego lub Dział Edukacji, kierowane do osób pracujących w MNK.

Dyżury Rzeczników Zaufania, inicjatywy pracownicze (zbiórki, inne wydarzenia), zadania Działu Personalnego.

Działania zewnętrzne

Realizowane przez Działy MNK z myślą o odbiorcach oferty muzeum, prowadzone przez Dział Edukacji, Dział Marketingu, Dział Wystaw, Sekcję Dostępności.

Dział Edukacji projektuje i realizuje działania z zakresu ESG kierowane do zewnętrznych grup odbiorczych w ramach programów i projektów edukacyjnych związanych z wystawami i galeriami stałymi MNK.

Działania wewnętrzne w 2025

| zrównoważone zarządzanie | współpraca

Ambasada Muzeum Odpowiedzialnego

Coroczne spotkanie: podsumowanie 2024 i plan na 2025 rok - tematy: wewnętrzne procedury likwidacji niepotrzebnego sprzętu, komunikacja, szkolenia.

Działania Ambasady w 2025 roku

- zawiązanie zespołu ds. gospodarowania mieniem, rozpoczęcie prac nad uproszczeniem procedur likwidacyjnych, cel: maksymalizacja ponownego wykorzystania mienia muzealnego,
- pozytywna komunikacja wewnętrzna

→ zespół wstrzymał pracochłonne prace w połowie roku z powodu wdrożeń w instytucji i idących za tym obowiązków podstawowych, aby nie obciążać zespołu dodatkowymi działaniami.

→ wprowadzenie komunikatu intranetowego „Pojawiło się coś pozytywnego” (współpraca ambasady z Działem IT). Zapoczątkowanie rozmów o pozytywnym newsletterze wewnątrz instytucji, kierowanym do pracowników.

Działania wewnętrzne w 2025

| zrównoważone zarządzanie | współpraca

- Szkolenia antymobbingowe (Dział HR).
- Udostępnienie osobom pracującym w MNK konferencji online „Museum Next: Museums & public programs summit”
- Wewnętrzna ankieta ws. wdrożenia systemu ERP Triva, pytanie o głos użytkowników i użytkowniczek / zrealizowana przez Związki Zawodowe MNK
- Plan na 2026: poszukiwanie możliwej współpracy z partnerem zewnętrznym w zakresie szkoleń wewn. z tematyki ESG w kulturze

- Akcja PAKA DLA ZWIERZAKA - zbiórka darów od zespołu MNK dla schroniska dla zwierząt (kontynuacja od 2024 roku)
- Współpraca wewnętrzna: przygotowanie i zastosowanie procedur umożliwiających zlecenie usługi cateringowej firmie społecznej → realizacja założeń ESG w trakcie konferencji dla nauczycieli

Działania wewnętrzne w 2025 → 2026

| zrównoważone zarządzanie | współpraca

Szafeum i kwiateum - akcja wymiany ubrań i roślin wśród pracowników MNK, połączona z warsztatami organizowanymi przez wolontariuszy i z pozytywną komunikacją wewnętrzną.

Sianie łąki kwietnej przed Gmachem Głównym + dyskusja nad przyszłością placu, pracownicy MNK oraz Zarząd Zieleni Miejskiej

→ 2026: Szafeum - ciąg dalszy akcji wymiany.

→ 2026: konsultacje wewnętrzne w sprawie projektu zazielenienia placu przed GG w ramach inicjatywy do budżetu obywatelskiego, planowany Dzień Ziemi, wydarzenie wewnętrzne dla osób pracujących w MNK, połączone z wymianą sadzonek.

Działania zewnętrzne 2025 → 2026

| współpraca | włączanie

Projekt partycypacyjny z młodzieżą i „Altana” - bezpłatna, niekomercyjna przestrzeń w GG.

Projekt partycypacyjny dla młodzieży szkolnej „użyj muzeum”, poruszenie tematów społecznych, aktualnych, m.in. zdrowia psychicznego, samoakceptacji, wolności.

Kulturalne Spa - spotkania wytchnieniowe dla sektora biznesu - pilotaż nowej propozycji programowej MNK.

MNK na Poland Business Run - stoisko edukacyjne i drużyny osób pracujących w MNK startujące w biegu.

→ 2026: komunikacja i przypominanie o Altanie, akcja książkodzielni (Dział Edukacji). W planie udostępnianie przestrzeni dla organizacji NGO, młodzieży itp. - konieczność ustalenia formalnych rozwiązań.

→ Od 2025 roku efekty projektu “użyj muzeum” znajdują się w stałej ofercie MNK.

W ramach kontynuacji 2026: plan współpracy z Małopolskim Instytutem Kultury w celu nagłośnienia oferty.

→ 2026: planowana kontynuacja współpracy, angażowanie osób pracujących w MNK do współdziałania w wydarzeniu charytatywnym, oferta MNK dla uczestników biegu.

Działania zewnętrzne 2025 → 2026

| współpraca | włączanie

▼
Współpraca z UKEN - projekt i realizacja prototypu kosza do segregacji odpadów z uwzględnieniem projektowania uniwersalnego
| dostępność | zrównoważ. zarz.

Półkolonie wakacyjne w MNK - odpowiedź na potrzebę społeczną zgłaszaną przez publiczność i osoby pracujące w MNK.

Współpraca z ZZM w wydarzeniu Święto Plonów.
Stoisko MNK - urban sketching w sadzie miejskim, jako działanie relaksacyjne.

→ w ramach współpracy powstały projekty koszy, gotowe do realizacji. Nie powstał prototyp ze względu na trudności formalnoprawne.

→ 2026: kontynuacja, ferie w MNK, półkolonie wakacyjne (Dział Edukacji)

→ 2026: kontynuacja współpracy z ZZM, według umowy ramowej.

Działania zewnętrzne 2025 → 2026

| współpraca | włączanie | dostępność

Muzeum w szpitalu - pilotażowe zajęcia edukacyjne dla dzieci na oddziale psychiatrycznym Szpitala Dziecięcego im. Św. Ludwika.

→ 2026: kontynuacja, warsztaty na oddziale onkologicznym Szpitala Dziecięcego w Prokocimiu.

Muzeum pamięci - projekt działań dla osób z chorobami otępiennymi i demencyjnymi.

→ 2026: kontynuacja

MNK jako partner **XV Tygodnia Ekonomii Społecznej w Krakowie** oraz nagrody **Małopolski FIOłek Roku dla innowatorów społecznych**.

→ 2026: kontynuacja

Catering organizowany przez firmy społeczne podczas konferencji edukacyjnych w MNK.

→ 2026: kontynuacja

Działania zewnętrzne 2025 → 2026

współpraca | dostępność

▼
Wystawa „Epoka (nie)dostępności”,
zrealizowana we współpracy z fundacją Avalon
w MNK - wypożyczona po zakończeniu do Młynów
Rothera w Bydgoszczy i Kieleckiego Centrum
Kultury.

Dostępność cyfrowa: wikirezydencja
w Bibliotece Czartoryskich,
Wiki-Chełmoński: projekt międzymuzealny,
długofalowa akcja współpracy trzech organizacji,
wprowadzenie Wikipedii jako dodatkowej ścieżki
na wystawie, rozbudowa treści o Józefie
Chełmońskim w Wikipedii.

→ 2026: wstępnie planowane wykorzystanie
wystawy do prezentacji w Sejmie RP.

→ 2026: dalsza współpraca: działania związane
z cyfrową dostępnością treści, edytowanie
Wikipedii, działania wokół wystaw czasowych
i kolekcji MNK ze Stowarzyszeniem Wikimedia
Polska.

Komunikacja misji

kanaly informacyjne i sieciowanie

Blok **“Muzeum Odpowiedzialne”** na stronie mnk.pl, upowszechnianie działań ESG MNK za pośrednictwem mediów społecznościowych (Facebook, LinkedIn) oraz komunikatów prasowych MNK.

Utworzenie w 2025 roku przez 32 instytucje kultury **Krakowskiej Sieci Dostępności Kultury** - Muzeum Narodowe w Krakowie wśród założycieli.

Wyróżnienie w konkursie **„Lider dostępności”** oraz nagroda **“osobowość roku”** w konkursie **“Kraków bez barier”** dla pełnomocniczki Dyrektora MNK ds. dostępności, Iwony Parzyńskiej | **współpraca** | **dostępność**

→ 2026: archiwizacja i przenoszenie treści z tej sekcji na nową stronę internetową MNK, redakcja nowej wersji strony internetowej MNK, udostępnianie treści o działaniach ESG w mediach społecznościowych i prasie.

→ 2026: kontynuacja współpracy, uczestnictwo w inicjatywach łączących instytucje należące do Sieci Dostępności Kultury.

Komunikacja misji

Prezentacje działań ESG w MNK

Wystąpienie na konferencji „Wzlot 2025” -
A. Jabłońska, A. Stadnicka (wikirezydencja
w Bibliotece Czartoryskich) - cyfrowe
rozwiązania dostępnościowe dla projektu
GLAM-Wiki wokół MNK BC.

→ 2026: udział w konferencji „Wzlot 2026”
- podsumowanie akcji WikiChełmoński
i zaproszenie do nowych projektów.

Ambasada muzeum odpowiedzialnego jako
case study podczas spotkania **Muzealnego
Think-tanku** / A. Berkowicz

Kulturalne Spa - prezentacja projektu podczas
konferencji „**Muzeoterapia**” w Muzeum
Narodowym w Kielcach

Artykuł: "Wdrożenie misji społecznej
odpowiedzialności w Muzeum Narodowym
w Krakowie: filar zarządzania,, w **Roczniku
Kultury Polskiej** (2025, NCK)

CSR Poland - stoisko na konferencji, promowanie
wystawy „Epoka (nie)dostępności”

→ 2026: planowana **kontynuacja działań,
wystąpień i publikacji** upowszechniających
misję społecznej odpowiedzialności
w ramach wydarzeń branżowych
(muzealnictwo, edukacja muzealne,
społeczna odpowiedzialność biznesu itp.).

Wnioski, plany, rekomendacje

Inicjatywy Ambasady Muzeum Odpowiedzialnego - niezrealizowane / niedokończone w 2025 roku

- krwiobus
- zespół ds. gospodarowania mieniem (prace nad procedurami likwidacji)
- zespół ds. tekstów w muzeum - nie został powołany w 2025
- prototyp kosza na segregację odpadów

Rekomendacje

Ograniczenie działań wymagających większego zaangażowania wolontariackiego (poza zakresem obowiązków) na rzecz włączania elementów ESG jako integralnych działań jednostek muzeum.

Powrót do inicjatyw zespołu ds. gospodarowania mieniem - weryfikacja możliwości czasowych osób zaangażowanych. Inicjatywa zespołu ds. tekstów - rozeznanie możliwości powołania w/w zespołu w strukturze MNK.

Poszukiwanie nowych kanałów komunikowania o misji. Jednoczesne weryfikowanie zapisów misji z rzeczywistymi efektami jej realizacji.

Wnioski

Wskazany audyt poziomu realizacji elementów ESG, z uwzględnieniem dobrowolności zaangażowania i trudności w egzekwowaniu i motywowaniu do działań, które nie są ujęte w zakresie obowiązków lub w strategii działania jednostki.

Potrzeba zacieśnienia współpracy ambasady z dyрекcją i wsparcia inicjatyw oddolnych.